

EDUSKUNNAN VASTAUS 188/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi metsänviljelyaineiston kaupasta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi metsänviljelyaineiston kaupasta (HE 143/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asias- ta mietinnön (MmVM 12/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

metsänviljelyaineiston kaupasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Metsänviljelyaineiston tuotannossa, markkinoinnissa ja maahantuonnissa noudatetaan, mitä tässä laissa säädetään. Tämä laki ei koske metsänviljelyaineiston vähäistä tuotantoa, markkinointia tai maahantuontia, jota ei harjoiteta ammattimaisesti.

Tällä lailla pannaan täytäntöön metsänviljelyaineiston pitämisestä kaupan annettu neuvoston direktiivi 1999/105/EY, jäljempänä *metsänviljelyaineistodirektiivi*.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin metsänviljelyaineistodirektiivin liitteessä 1 tarkoitettu-

jen puulajien ja niiden keinollisten risteymien siemeniin, joita voidaan käyttää sekä koristekasvien että metsäpuiden taimien tuotannossa.

Tässä laissa säädetyn lisäksi noudatetaan soveltuvien osin, mitä kasvinsuojelulaissa (1203/1994) ja sen nojalla säädetään.

2 §

Soveltamisalan rajoitukset

Tätä lakia ei sovelleta sellaisiin kasvinosiin tai taimiin, jotka niiden toimittaja osoittaa olevan tarkoitettun muuhun kuin metsätalouskäyttöön. Lakia ei myöskään sovelleta sellaisten siementen ja siemenyksiköiden tuotantoon, joka on tarkoitettu yksinomaan koe- tai tutkimustoimintaan, metsänjalostukseen taikka geenivarojen säilyttämiseen.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *metsänviljelyaineistolla* metsäpuiden siemeniä tai muita siemenyksiköitä, kasvinosia tai taimia;

2) *perusaineistolla* siemenlähdettä, metsikköä, siemenviljelystä, perheen vanhempia, kloonina tai klooniyhdistelmää;

3) *geenitekniikalla muunnetulla aineistolla* sellaista aineistoa, joka koostuu geenitekniikalla muunnetusta organismista, siten kuin se on määritelty geenitekniikkalaissa (377/1995), tai joka sisältää tällaista organismia;

4) *siemenyksiköllä* taimien tuottamiseen tarkoitettuja käpyjä, siemenkotia, hedelmiä ja siemeniä;

5) *alkuperällä* alkuperäisen metsikön tai siemenlähteen osalta paikkaa, jossa puut kasvavat ja muun kuin alkuperäisen metsikön tai siemenlähteen osalta paikkaa, josta siemenet tai taimet on alun perin saatu; metsikön tai siemenlähteen alkuperä voi olla tuntematon;

6) *lähtöisyydellä* paikkaa, jossa metsikkö kasvaa;

7) *lähtöisyyysalueella* lajien tai alalajien osalta aluetta tai alueita, joilla on riittävän yhdenmukaiset luonnonolot ja joiden metsiköt tai siemenlähteet ovat fenotyyppisiltä tai geneettisiltä ominaisuuksiltaan riittävän samanlaisia, ottaen tarvittaessa huomioon korkeusvaihtelut;

8) *tuotannolla* kaikkia siemenyksikön tuottamisen vaiheita, muuntamista siemenyksiköstä siemeneksi sekä taimien kasvattamista siemenistä ja kasvien osista;

9) *markkinoinnilla* metsänviljelyaineiston myyntiin tarjoamista, myymistä tai muuta luovuttamista korvausta vastaan sekä välittämistä kolmannelle osapuolelle Euroopan unionin markkinoilla unionin alueella tapahtuvaa jakelua tai käyttöä varten;

10) *metsänviljelyaineiston toimittajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ammattimaisesti tuottaa, markkinoi tai tuo maahan metsänviljelyaineistoa; sekä

11) *maahantuonnilla* metsänviljelyaineiston tuontia muista kuin Euroopan unionin jäsenvaltiosta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta metsänviljelyaineistosta ja 2 kohdassa säädetystä perusaineistosta.

2 luku

Toiminnan harjoittaminen

4 §

Metsänviljelyaineiston toimittajan rekisteröinti

Metsänviljelyaineistoa saa tuottaa, markkinoida ja maahantuoda vain sellainen aineiston toimittaja, joka on tämän lain mukaisesti merkitty Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ylläpitämään metsänviljelyaineiston toimittajien rekisteriin. Rekisteriin on merkittävä jokainen 3 §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitettu metsänviljelyaineiston toimittaja.

5 §

Ilmoitusvelvollisuus

Metsänviljelyaineiston toimittajan on ilmoitettava Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle kirjallisesti toimintansa aloittamisesta, lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista.

Metsänviljelyaineiston toimittajan on hyvässä ajoin ennen siemenkeräyksen aloittamista ja metsänviljelyaineiston maahantuontia tehtävä Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle sen antamien määräysten mukaisesti ilmoitus suunnittelemiensa keräysten ajankohdasta ja keräyspaikasta sekä tuontierästä.

Sen metsänviljelyaineiston toimittajan, joka lisää kasvullisesti klooneja tai klooniyhdistelmiä tai tuottaa metsänviljelyaineistoa perheen vanhemmat -tyyppisestä perusaineistosta, tulee vuosittain tehdä ilmoitus Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle tuotetun aineiston määrästä.

Maa- ja metsätalousministeriö antaa asetuksella tarkemmat säännökset ilmoitusten sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

6 §

Tuotantokirjanpito

Metsänviljelyaineiston toimittajan on pidettävä tuottamastaan, ostamastaan, markkinoimastaan ja maahantuomastaan metsänviljelyaineistosta tuotantokirjanpitoa siten kuin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin säädetään. Tuotantokirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kymmenen vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana metsänviljelyaineistoerä on markkinoitu tai käytetty.

Metsänviljelyaineiston toimittajan tai tämän oikeudenomistajan on toiminnan loppuessa huolehdittava tuotantokirjanpitoaineiston säilyttämisestä 1 momentin mukaisesti ja ilmoitettava valvontaviranomaiselle, kenelle aineiston säilyttäminen on uskottu.

3 luku

Metsänviljelyaineiston tuotanto

7 §

Perusaineistoa koskevat vaatimukset

Metsänviljelyaineiston tuottamiseen saa käyttää ainoastaan sellaista perusaineistoa, joka täyttää metsänviljelyaineistodirektiivin liitteiden II—V mukaiset vaatimukset, on niiden mukaisesti luokiteltu ja jonka Kasvintuotannon tarkastuskeskus tai Euroopan unionin toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin perusaineiston laadulle ja luokitukselle, siitä tuotetun metsänviljelyaineiston koostumukselle ja enimmäismäärälle sekä klooneille ja klooniyhdistelmille asetettavista vaatimuksista.

8 §

Geenitekniikalla muunnettua perusaineistoa koskevat vaatimukset

Sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, geenitekniikalla muunnettua perusaineistoa saa käyttää metsänviljelyaineiston tuottamiseen vain, jos se täyttää metsänviljelyaineistodirektiivin liitteen V mukaiset vaatimukset ja jos tarpeelliset tutkimukset ja muut toimenpiteet ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien haitallisten vaikutusten toteamiseksi sekä välttämiseksi on tehty ja geneettisesti muunnettu perusaineisto on hyväksytty geenitekniikkalain mukaisessa tai perusaineiston tuottamista ja markkinointia koskevien Euroopan yhteisön säännösten täytäntöön panemiseksi annetun lainsäädännön mukaisessa menettelyssä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan, sen mukaan kuin Euroopan yhteisön säännöksissä edellytetään, tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetuista tutkimuksista ja toimenpiteistä sekä niiden hyväksymisestä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi antaa säännökset 1 momentissa tarkoitettujen tutkimusten ja toimenpiteiden suorittamisesta ja hyväksymistä koskevasta menettelystä siltä osin kuin kysymys on muusta kuin geenitekniikkalain mukaisesta menettelystä. Ennen tässä momentissa tarkoitettujen säännösten antamista on asiasta pyydettävä sosiaali- ja terveysministeriön sekä ympäristöministeriön lausunto.

9 §

Perusaineiston hyväksyminen ja rekisteröinti

Perusaineiston hyväksymistä haetaan Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle osoitetulla hakemuksella. Ennen perusaineiston hyväksymistä tarkastuskeskuksen tulee selvittää joko tarkastamalla perusaineisto taikka hakijan esittämän luotettavan selvityksen perusteella, että aineisto täyttää 7 ja 8 §:ssä säädetty vaatimukset.

Jos perusaineisto täyttää 1 momentissa säädetty vaatimukset, Kasvintuotannon tarkastuskes-

kuksen on tehtävä päätös sen hyväksymisestä ja luokittelusta sekä merkittävä hyväksytty perusaineisto rekisteriin.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset hyväksymishakemuksesta.

10 §

Kantatodistus

Kasvintuotannon tarkastuskeskus antaa hyväksytystä perusaineistosta saadulle metsäviljelyaineistolle kantatodistuksen. Jos metsäviljelyaineistoeria yhdistetään, on tällaiselle aineistolle annettava uusi kantatodistus.

Siemenerän kantatodistusta on haettava Kasvintuotannon tarkastuskeskukselta viimeistään kolmen kuukauden kuluessa karistuksen ja siemenerän puhdistuksen päättymisestä. Kasvullisesti lisättyjen kloonien tai klooniyhdistelmien kantatodistusta on haettava hyvissä ajoin ennen aineiston markkinointia.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan, sen mukaan kuin Euroopan yhteisön säännöksissä edellytetään, tarkemmat säännökset kantatodistukseen merkittävistä tiedoista.

11 §

Metsäviljelyaineistoerien erillään pitäminen, yhdistäminen ja yksilöinti

Metsäviljelyaineistoerät on yksilöitävä ja pidettävä erillään kaikkien tuotantovaiheiden aikana. Samalta siemenviljelykseltä kerättyjä siemeneriä voi kuitenkin yhdistää. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan, sen mukaan kuin Euroopan yhteisön säännöksissä edellytetään, tarkempia säännöksiä metsäviljelyaineistoerien yksilöimisestä ja erillään pitämisestä.

4 luku

Metsäviljelyaineiston markkinointi

12 §

Myyntikelpoinen metsäviljelyaineisto

Markkinoitavan metsäviljelyaineiston tulee täyttää metsäviljelyaineistodirektiivin liitteessä VII myyntikelpoiselle aineistolle asetetut laatuvaatimukset sekä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella aineiston terveydelle ja ulkoiselle laadulle tarkemmin säädettyvät vaatimukset.

Metsäviljelyaineistoa saa markkinoida vain 11 §:n mukaisissa erissä. Markkinoitaviksi tarkoitetut siemenyksiköt on suljettava sellaiseen pakkaukseen, josta käy ilmi, onko pakkaus avattu ennen siemenyksiköiden tuotannon seuraavaa vaihetta tai siemenyksiköiden käyttämistä lopputarkoitukseen.

13 §

Ostajalle annettavat tiedot

Metsäviljelyaineistoerän pakkauksessa tai erää seuraavissa asiakirjoissa on annettava ostajalle ne tiedot, joista maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin säädetään sen mukaan kuin Euroopan yhteisön säännöksissä edellytetään. Maahantuotua metsäviljelyaineistoa markkinoitaessa on sen mukana lisäksi oltava joko 10 §:n mukainen kantatodistus taikka alkuperämaan antama virallinen todistus ja muut maahantuotuun aineistoon liittyvät vientiasiakirjat.

14 §

Poikkeuslupamenettely

Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi hakeemuksesta myöntää metsäviljelyaineiston toimittajalle määräaikaisen luvan markkinoida sellaista metsäviljelyaineistoa, joka ei täytä tässä laissa säädettyjä vaatimuksia, jos ilmenee, ettei vaatimukset täyttävää aineistoa ole riittävässä

määrin saatavilla yhteisön alueella ja Euroopan unionin asianomainen toimielin poikkeamisen hyväksyy. Määräaikaisen luvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että aineisto on alkupe-
rältään suunnitellulle käyttöalueelle soveltuvaa.

Poikkeuslupahakemus on jätettävä hyvissä ajoin ennen hakemuksen tarkoittaman metsänviljelyaineiston markkinoinnin tarvetta. Kasvin-
tuotannon tarkastuskeskuksen tulee lausunnol-
laan varustettuna lähettää hakemus maa- ja met-
sätalousministeriölle toimenpiteitä varten.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin hakemuksen sisällöstä ja hakemusmenettelystä sen mukaan kuin metsän-
viljelyaineiston tuottamista ja markkinointia koskevat Euroopan yhteisön säännökset edellyt-
tävät.

5 luku

Viranomaiset

15 §

Yleinen ohjaus ja valvonta

Tämän lain täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle.

16 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Kasvintuotannon tarkastuskeskus.

Metsäkeskuksia voidaan käyttää apuna tämän lain noudattamisen valvonnassa metsäpuiden siementen tuotantoon ja markkinointiin liittyvis-
sä tarkastuksissa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä metsäkeskuksille tämän lain nojalla kuuluvi-
en tehtävien suorittamisesta.

6 luku

Tarkastukset ja valvonta

17 §

Valvonnan järjestämisen yleiset periaatteet

Metsänviljelyaineiston tuotantoa, markki-
nointia ja maahantuontia on valvottava tasapuo-
lisesti ja säännöllisesti. Valvontatoimenpiteiden on oltava tarkoituksenmukaisia ja ne on sopival-
la tavalla kohdistettava metsänviljelyaineiston
tuotannon ja markkinoinnin eri vaiheisiin sekä
maahantuontiin.

Metsänviljelyaineiston maahantuonnin val-
vontaan noudatetaan soveltuvin osin tullilakia
(1466/1994) ja sen nojalla annettuja säännöksiä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset valvonnan
järjestämisestä.

18 §

Tarkastusoikeus

Valvontaviranomaisilla on oikeus perusai-
neiston hyväksymismenettelyn aikana sekä met-
sänviljelyaineiston tuotannon, markkinoinnin ja
maahantuonnin aikana suorittaa ennakolta il-
moittamatta tarkastuksia siemenviljelyksillä,
siemenkeräysmetsiköissä, siemenkaristamoilla,
taimitarhoilla ja muilla tuotantopaikoilla sekä
metsänviljelyaineiston keräys-, pakkaus-, varas-
to- ja myyntipaikoilla sekä ottaa maksutta tar-
kastuksen edellyttämiä näytteitä. Valvontaviran-
omaisilla on lisäksi oikeus tarkastaa metsänvil-
jelyaineiston toimittajan tuotantokirjanpitoa.
Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirau-
han piiriin kuuluvissa tiloissa.

19 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisilla on oikeus saada mak-
sutta metsänviljelyaineiston toimittajalta tässä
laissa tarkoitettua tarkastusta ja valvontaa var-
ten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat.

20 §

Euroopan yhteisön tarkastajat

Mitä 18 ja 19 §:ssä säädetään Suomen viranomaisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta, koskee myös Euroopan yhteisön tarkastajia.

21 §

Valvontarekisterit

Kasvintuotannon tarkastuskeskus pitää valvontaa varten rekisteriä 5 §:ssä tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista toimittajista ja 7 §:ssä tarkoitetuista hyväksytyistä perusaineistoista, sellaisesta perusaineistosta, jonka hyväksyminen on peruutettu sekä 10 §:ssä tarkoitetuista kanta-todistuksista.

Valvontarekistereihin on merkittävä vain tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisia tietoja sekä rekisterin käyttöön liittyviä hallinnollisia tietoja. Rekisterinpidon yhteydessä voidaan kerätä tietoja myös tilastolisiin tarkoituksiin.

Valvontarekistereihin merkitään metsänviljelyaineiston toimittajista seuraavat tiedot:

1) metsänviljelyaineiston toimittajan nimi tai toiminimi sekä henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus, osoite ja kotipaikka;

2) toimiala ja tuotantosuunta; sekä

3) siemenkaristamoiden ja -varastojen sekä taimitarhojen ja -varastojen sijaintipaikat osoitteineen.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteröinnistä ja rekisteriin merkittävistä tiedoista. Tiedot poistetaan valvontarekistereistä viiden vuoden kuluessa siitä, kun 5 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus toiminnan lopettamisesta on tehty.

Henkilötietojen keräämiseen ja tallettamiseen 1 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin sekä rekistereihin talletettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja viran-

omaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

22 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tässä laissa tarkoitettua tehtävää suorittaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta taikka liike- tai ammattisalaisuudesta luovuttaa tämän lain 15 ja 16 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten.

Tämän lain täytäntöönpanoon osallistuvalla viranomaisella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle edelleen Euroopan yhteisön asianomaisille toimielimille luovutettavaksi muutoin salassa pidettävä tieto, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

23 §

*Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomais-
ten välinen tiedonvaihto*

Valvontaviranomainen saa luovuttaa metsänviljelyaineistodirektiivin valvonnan edellyttämiä tietoja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomaisille. Luovutettaessa henkilötietoja on noudatettava, mitä henkilötietolaissa säädetään. Tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta taikka liike- tai ammattisalaisuudesta ei kuitenkaan saa luovuttaa.

24 §

Perittävät maksut

Tämän lain mukaisista suoritteista peritään valtiolle maksuja siten kuin valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

7 luku

Hallinnolliset pakkokeinot

25 §

Perusaineiston hyväksymisen peruuttaminen

Jos perusaineistoa ei enää käytetä taikka sitä ei voida käyttää lisäysaineiston tuottamiseen, tulee perusaineiston omistajan tai sen, joka on hakenut perusaineiston hyväksymistä, tehdä ilmoitus Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle perusaineiston hyväksymisen peruuttamiseksi.

Valvontaviranomainen voi myös havaitessaan, ettei perusaineisto enää täytä tässä laissa asetettuja vaatimuksia, peruuttaa perusaineiston hyväksymisen. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulee antaa tällöin asianomaiselle perusaineiston omistajalle tai sille, joka on hakenut perusaineistolle 7 §:n mukaista hyväksyntää, huomautus sekä tarvittaessa asettaa määräaika, jonka kuluessa perusaineisto tulee saattaa vastaamaan sille laissa asetettuja vaatimuksia. Jos perusaineistoa ei määräajassa saateta vastaamaan sille laissa asetettuja vaatimuksia, tulee Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen peruuttaa hyväksyminen.

26 §

Metsänviljelyaineiston markkinointikielto

Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi kieltää tietyn metsänviljelyaineistoerän markkinoinnin taikka kieltää markkinointia ja maahantuontia harjoittavaa metsänviljelyaineiston toimittajaa markkinoimasta metsänviljelyaineistoa, jos metsänviljelyaineisto, pakkaus tai aineistoa koskevat merkinnät eivät täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia. Kielto voidaan määrätä myös vaatimusten täyttämistä koskevien tarpeellisten tutkimusten suorittamisen ajaksi, jos on perusteltua syytä epäillä, että metsänviljelyaineisto, sen pakkaus tai aineistoa koskevat merkinnät eivät täytä niitä koskevia vaatimuksia. Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi markkinoinnin estämiseksi merkitä metsänviljelyaineiston sopivalla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kieltäminen on annettava määräaikaisena, jos sen perusteena oleva puutteellisuus on mahdollista poistaa. Kielto on viipymättä peruutettava, jos puutteellisuus on poistettu tai puutteellisuudella ei enää kiellon määräämisen kannalta ole merkitystä. Jos puutteellisuus koskee vain pakkausta, metsänviljelyaineiston merkitsemistä tai muuta näihin rinnastettavaa teknisluontoista seikkaa, Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulee kiellon asemesta antaa metsänviljelyaineiston toimittajalle huomautus ja tarvittaessa asettaa määräaika, jonka kuluessa puutteellisuus tulee poistaa. Jos puutteellisuutta ei poisteta asetetussa määräajassa, Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulee kieltää kyseisen aineiston markkinointi.

Jos metsänviljelyaineiston käytön todetaan tai voidaan perustellusti arvioida aiheuttavan fenotyyppisten tai geneettisten ominaisuuksiensa vuoksi haitallisia vaikutuksia metsätaloudelle, ympäristölle, geenivaroille tai luonnon monimuotoisuudelle, maa- ja metsätalousministeriö voi kieltää aineiston markkinoinnin loppukäyttäjälle sekä määrätä sen käyttöä koskevista ehdoista edellyttäen, että Euroopan unionin asianomainen toimielin on antanut asiaa koskevan erillisen päätöksen.

27 §

Metsänviljelyaineiston käyttöä, hävittämistä tai maastavientiä koskeva määräys

Jos metsänviljelyaineiston markkinointi on 26 §:n nojalla kielletty, Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi sallia metsänviljelyaineiston käytämisen muuhun kuin metsätalouden käyttöön taikka määrätä sen vietäväksi maasta tai hävitettäväksi. Päätökseen voidaan liittää ehtoja sen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä.

28 §

Uhkasakko tai teettäminen

Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi tehostaa 26 §:ssä tarkoitettua kieltoa taikka 27 §:ssä

tarkoitettua metsänviljelyaineiston käyttöä, hävittämistä tai maastavientiä koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhallä, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja teettämistä koskevassa asiassa noudatetaan, mitä uhkasakolaissa (1113/1990) säädetään.

8 luku

Erinäiset säännökset

29 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoksenhausta maa- ja metsätalousministeriön päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa.

30 §

Täytäntöönpano

Tämän lain nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

31 §

Rangaistussäännös ja syyteoikeus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo

1) metsänviljelyaineiston tuottamiseen käytettävälle perusaineistolle 7 §:n 1 momentissa ja 7 §:n 2 momentin nojalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyjä vaatimuksia,

2) geenitekniikalla muunnetun aineiston käyttämiselle metsänviljelyaineiston tuottamiseen 8 §:n 2 momentin nojalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyjä vaatimuksia,

3) tuotannossa tai markkinoinnissa 11 §:ssä tai 12 §:ssä ja 11 §:n tai 12 §:n 1 momentin nojalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa metsänviljelyaineistolle taikka metsänviljelyaineistoerille asetettuja vaatimuksia taikka aineiston markkinoinnissa 14 §:ssä säädettyä poikkeuslupaa,

4) 6 §:ssä ja sen nojalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyä tuotantokirjanpitovelvollisuutta tai tuotantokirjanpitoaineiston säilyttämisvelvollisuutta,

5) 5 §:ssä tai 6 §:n 2 momentissa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta taikka 13 §:ssä ja sen nojalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyä tietojenantovelvollisuutta,

6) 26 §:n nojalla annettua metsänviljelyaineiston markkinointikieltoa tai 26 §:n 3 momentin nojalla annettuja markkinointia koskevia ehtoja taikka 27 §:n nojalla annettua metsänviljelyaineiston käyttöä, hävittämistä tai maastavientiä koskevaa määräystä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *metsänviljelyaineiston kaupparikkomuksesta* sakkoon.

Siihen, joka rikkoo geenitekniikalla muunnetun aineiston käyttämiselle metsänviljelyaineiston tuottamiseen 8 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia sovelletaan, mitä geenitekniikkalain 39—41 §:ssä säädetään.

Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi jättää tekemättä viralliselle syyttäjälle ilmoituksen 1 momentissa tarkoitettua rikkomuksesta, jos rikkomusta kokonaisuutena on pidettävä ilmeisen

vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista. Tällöin tarkastuskeskus voi antaa rikkomukseen syyllistyneelle metsänviljelyaineiston toimittajalle kirjallisen huomautuksen, jossa häntä kehoitetaan korjaamaan havaitut virheellisydet.

Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, kun esitutkinassa ja käräjäoikeudessa käsitellään 1 momentissa tarkoitettua rikkomusta.

32 §

Menettämisseuraamus

Vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä markkinoitu metsänviljelyaineisto pakkauksineen taikka niiden arvo voidaan tuomita kokonaan tai osaksi valtiolle menetetyksi, jollei se olosuhteet huomioon otettuina ole ilmeisen kohtuutonta. Metsänviljelyaineiston kaupparikkomuksen tuottaman taloudellisen hyödyn ja rikosten tekemiseen käytetyn esineen tai muun omaisuuden tuomitsemisesta valtiolle noudatetaan, mitä rikoslain (39/1889) 10 luvussa säädetään.

33 §

Virka-apu

Valvontaviranomaisilla on oikeus tarvittaessa saada virka-apua muilta viranomaisilta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisen valvonta- ja tarkastustehtävien suorittamiseksi.

34 §

*Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomais-
ten välinen virka-apu*

Valvontaviranomaisen tulee antaa unionin muiden jäsenvaltioiden viranomaisille virka-

apua siten kuin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin säädetään ottaen huomioon metsänviljelyaineiston tuottamista ja markkinointia koskevat Euroopan yhteisön säännökset.

35 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tällä lailla kumotaan 24 päivänä elokuuta 1979 metsänviljelyaineiston kaupasta annettu laki (684/1979) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen (*kumottu laki*).

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

36 §

Siirtymäsäännökset

Metsänviljelyaineiston toimittaja, joka on ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröity maa- ja metsätalousministeriön ylläpitämään kumotun lain mukaiseen rekisteriin, katsotaan rekisteröityneeksi tämän lain mukaisesti.

Sellainen perusaineisto, joka on hyväksytty ennen tämän lain voimaantuloa ja joka täyttää tämän lain 7—8 §:n mukaiset vaatimukset, voidaan katsoa tämän lain 9 §:n mukaisesti hyväksytyksi, jos Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle tehdään ilmoitus kyseisestä perusaineistosta ennen 31 päivää maaliskuuta 2003. Tällaisesta perusaineistosta saadulle metsänviljelyaineistolle tulee kuitenkin hakea mainittuun päivämäärään mennessä myös 10 §:n mukainen kantatodistus.

Mitä 7 §:ssä säädetään, ei kuitenkaan koske sellaista siemenerää, joka on kerätty ennen lain voimaantuloa eikä sellaisia taimia tai muuta metsänviljelyaineistoa, jonka kasvatus on aloitettu ennen lain voimaantuloa. Tällaista metsän-

EV 188/2001 vp — HE 143/2001 vp

viljelyaineistoa tämän lain voimaantulon jälkeen ostajalle markkinoitaessa on ilmoitettava, että kysymyksessä on tässä momentissa tarkoitettu metsänviljelyaineisto.

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2001